

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/134/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119338141
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:6119338141.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členov senátu Mgr. Márie Kašíkovej a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci žalobkyne: E. O., nar. XX.X.XXXX, bytom E. E., C. XXXX/XX, právne zastúpená Mgr. Ing. Jurajom Trokanom, advokátom so sídlom E., Z. XX, proti žalovanému: E. R., nar. XX.X.XXXX, bytom E. E., J. XX, právne zastúpený Mgr. Karolínou Marusovou, advokátkou so sídlom M., B. XX, o zaplatenie 10.000 € s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Martin z 3. júna 2020, sp. zn. 18C/26/2019-123, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. m e n í tak, že žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 4.000 € spolu s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 4.000 € od 10.7.2019 do zaplatenia, do troch dní.

Vo zvyšnej časti uplatneného nároku žalobu z a m i e t a .

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. zostáva n e d o t k n u t ý .

Žalovanému p r i z n á v a proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 20%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobkyni sumu 6.100 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 10.7.2019 do zaplatenia (výrok I.). Vo zvyšnej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol (výrok II.). O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP a podľa pomeru úspechu strán v spore, priznal úspešnejšej žalobkyni nárok na náhradu trov v rozsahu 22% (výrok III.). Vychádzal zo skutkových tvrdení uvádzaných žalobkyňou v podanej žalobe, v zmysle ktorých žalobkyňa poskytla žalovanému pôžičku vo výške 11.000 €, a to platobným príkazom na úhradu zo dňa 13.9.2018. a zo dňa 29.9.2018 na sumy 5.000 € a dňa 8.10.2018 na sumu 1.000 €. Žalovaný po podaní žaloby skutočnosť uzavretia zmluvy o pôžičke a poskytnutia peňažnej sumy v zmysle tvrdenia žalobkyne nespochybňoval. Popieral však trvanie záväzkového vzťahu vzhľadom k tomu, že dlh žalobkyni splnil a to predložením platobného príkazu žalovaného na úhradu sumy 6.000 € v prospech bankového účtu žalobkyne dňa 17.10.2018 a predložením výpisu z účtu obchodnej spoločnosti PIDOS, s.r.o. zo dňa 17.10.2018 o výbere sumy 5.000 €, ktorá následne o 2 až 3 dni mala byť odovzdaná osobne žalobkyni. Žalobkyňa v priebehu konania potvrdila, že sumu 6.000 € previedol žalovaný na jej účet, čo bolo dôvodné považovať za plnenie dlhu na základe uzatvorenej zmluvy o pôžičke. Vo vzťahu k uzatvoreniu zmluvy o pôžičke a poskytnutí sumy 11.000 € bolo podstatné zistenie, že tieto sumy žalobkyňa žalovanému poskytla za účelom výstavby rodinného domu, keď počas (v tom čase) existujúceho partnerského vzťahu medzi stranami, žalobkyňa uzatvorila Zmluvu o splátkovom úvere so A. A., Q. dňa 13.6.2018, na základe ktorej jej bol poskytnutý jednorazový úver vo výške 18.000 €,

z ktorého následne poskytovala žalovanému sumy za účelom výstavby a dostavby rodinného domu. Skutočnosť, že okrem sumy 6.000 € žalovaný zaplatil žalobkyni aj zostatok dlhu vo výške 5.000 € z peňazí obchodnej spoločnosti, v ktorej bol žalovaný konateľ, nebolo v konaní preukázané. Podľa tvrdenia svedka T. O. na pojednávaní, ktorý je spoločníkom obchodnej spoločnosti PIDOS, s.r.o., k odovzdaniu peňažnej sumy 5.000 € z titulu vrátenia pôžičky sa malo uskutočniť o 2 alebo 3 dni po výbere týchto peňazí v rodinnom dome za prítomnosti matky žalovaného. Podľa predloženej komunikácie žalobkyňou, žalobca sa po výbere peňazí vrátil do miesta bydliska až 23.10.2018 a svedok O. bol najbližšie v E. E. až 4.11.2018. V tejto súvislosti bolo potrebné prihliadať na skutočnosť, že dňa 24.10.2018 došlo žalobkyňou k výberu peňažnej hotovosti vo výške 2.100 €, ktorú mala následne ako pôžičku odovzdať žalovanému. Je preto nelogické tvrdenie žalovaného a svedka O., že zo strany žalovaného malo dôjsť po výbere peňazí u účtu obchodnej spoločnosti k odovzdaniu sumy 5.000 € žalobkyni, ktorá však následne mala následne žalovanému poskytnúť sumu 2.100 €. Žalobkyňa v priebehu konania prevzatie sumy 5.000 € osobne od žalovaného poprela. Na preukázanie svojho tvrdenia žalovaný najskôr navrhol v priebehu konania vypočuť ako svedkyňu svoju matku, tento procesný návrh však zobral späť. Z dôvodu nepreukázania tvrdení žalovaného, ako aj na základe jeho protirečivých tvrdení dospel k záveru, že žalovaný vrátenie dlhu vo výške 5.000 € poskytnutých z účtu obchodnej spoločnosti v konaní nepreukázal. Naopak, za preukázané považoval tvrdenie žalobkyne o tom, že dňa 24.10.2018 osobne „vrátila“ žalovanému sumu 2.100 €, na základe čoho dospel k záveru, že žalovanému na splatenie pôžičky zostáva len suma 3.900 €. Podporne k tomuto záveru vyznieva aj výpoveď právnej zástupkyne žalovaného na pojednávaní dňa 3.6.2020, kedy uviedla, že na žalovaný nárok je žaloba minimálne v rozsahu 3.900 € nedôvodná. Žalovaný na pojednávaní v súvislosti s poskytnutím sumy 2.100 € od žalobkyne nepoprel, že si presne túto sumu od žalobkyne pýtal, avšak jeho výpoveď, že nemá vedomosť, že by ich aj dostal, vyznela pre súd nepresvedčivo. Z uvedených dôvodov zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobkyni sumu 6.100 € s príslušenstvom a vo zvyšnej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku I. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Uviedol, že z poskytnutej pôžičky vo výške 10.000 € vrátil pôžičku v dvoch splátkach, a to vo výške 6.000 € dňa 17.10.2018 bankovým prevodom na účet žalobkyne a vo výške 5.000 € osobne do rúk žalobkyne po 17.10.2018. Následne počas konania žalobkyňa začala tvrdiť aj o poskytnutí ďalšej pôžičky vo výške 2.100 € dňa 24.10.2018, a to v hotovosti k jeho rukám, čo žiadnym spôsobom nepreukázala. Poukazuje však na procesné pochybenie súdu, keď žalobkyňa v priebehu pojednávania rozšírila uplatnené právo o sumu 2.100 €, ktorú mala mu poskytnúť na základe ústnej zmluvy o pôžičke zo dňa 24.10.2018. Súd prvej inštancie o takejto zmene v zmysle § 140 a § 142 ods. 1 CSP nerozhodol. Zároveň tvrdil, že žalobkyňa v priebehu celého konania poskytnutie sumy 2.100 € nijakým spôsobom nepreukázala. Žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku zrušiť a vec v rozsahu zrušenia mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalobkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu žalovaného uviedla, že i keď sa nestotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie ohľadom zamietnutia nároku vo zvyšnej časti, vzťahom na záujem o konečné vyriešenie celej situácie, odvolanie vo veci nepodávala. Aj keď žalovanému poskytla viac peňazí, rozhodla sa uplatniť si súdnou cestou sumu 10.000 €. Žalovaný v priebehu konania vrátenie poskytnutých pôžičiek nepreukázal. Nie je pravdou, že by rozširovala uplatnené právo o sumu 2.100 €, poukázala len na to, že jej nárok voči žalovanému je ešte vyšší ako uplatnená suma, nejednalo sa o zmenu žaloby, ani o návrh na zmenu žaloby. Žiadala rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku ako správny potvrdiť.

4. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu (tzv. replike) uviedol, že zotrváva na skutočnostiach uvedených v podanom odvolaní.

5. Žalobkyňa vo vyjadrení k vyjadreniu (tzv. duplike) uviedla, že zotrváva na všetkých svojich vyjadreniach, ktoré v konaní prezentovala.

6. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas (§ 362 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v intenciách § 379 a § 380

CSP, ktorý v napadnutom výroku I. a v súvisiacom výroku III. podľa § 388 CSP zmenil. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., odvolaním nenapadnutý, zostáva nedotknutý.

7. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností zaťažuje tú stranu sporu, ktorá tieto skutočnosti tvrdí a vyvodzuje z nich pre seba priaznivé právne dôsledky. Pokiaľ sa veriteľ domáha splnenia dlhu, je na ňom, aby preukázal vznik platnej pohľadávky voči dlžníkovi; pokiaľ bolo preukázané, že taká pohľadávka skutočne vznikla, môže sa dlžník brániť tvrdením, že táto pohľadávka už zanikla. Dôkazné bremeno ohľadom existencie právnych skutočností, ktoré mali za následok zánik dlhu, leží na dlžníkovi.

8. Z výsledkov vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplýva, že žalobkyňa na základe podanej žaloby si uplatnila nárok na vrátenie pôžičky vo výške 10.000 € s príslušenstvom, poskytnutej žalovanému platobným príkazom na úhradu zo dňa 13.9.2018 a z 29.9.2018 na sumy 5.000 € a dňa 8.10.2018 na sumu 1.000 €. Existencia uzatvorenia zmluvy o pôžičke v zmysle § 657 a nasl. Občianskeho zákonníka ako reálneho kontraktu zmluvnými stranami bola v priebehu konania potvrdená.

9. V zmysle výkladu ustanovenia § 657 Občianskeho zákonníka, ako bolo vo vyššie citovanom bode 8 tohto odôvodnenia uvedené, bolo na žalovanom ako dlžníkovi v konaní preukázať, že dlh ako dlžník žalobkyni ako veriteľovi skutočne vrátil.

10. Súdom prvej inštancie boli správne vyhodnotené výsledky vykonaného dokazovania, ktorými bolo preukázané tvrdenie žalovaného, že odpísaním z účtu žalovaného v prospech žalobkyne dňa 17.10.2018 bola vrátená časť pôžičky vo výške 6.000 €. Odvolací súd sa stotožnil aj s vyhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania a skutkových zistení tak, ako sú konštatované v bodoch 34 - 36 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, že žalovaný na základe dôkaznej iniciatívy skutočnosť vrátenia zostatku pôžičky - ním tvrdenej sumy 5.000 € po výbere tejto sumy z účtu obchodnej spoločnosti PIDOS, s.r.o. a následného vrátenia/odovzdania žalobkyni v konaní nepreukázal. Odvolací súd považuje odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie pri vyhodnocovaní výsledkov vykonaného dokazovania ohľadne nezvládnutia dôkazného bremena žalovaného pri preukázaní vrátenia zostatku požičanej sumy na základe ním tvrdených skutočností, za výstižné a vecne správne.

11. Za vecne nesprávne považuje odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku I., pokiaľ zahrnul do sumy splnenia dlhu (vyjadrené v bode 34 odôvodnenia ako „vrátenie“) sumu 2.100 €, čo sa nesprávne premietlo do výroku napadnutého rozhodnutia.

12. Z výsledkov vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie totiž vyplýva, že suma 2.100 € podľa tvrdenia žalobkyne mala byť žalovanému poskytnutá po výbere z jej účtu v hotovosti dňa 24.10.2018. Žalovaný skutočnosť poskytnutia uvedenej sumy ako poskytnutia ďalšej pôžičky od žalobkyne v konaní popieral. Je nepochybné, ak by aj existencia uzavretia takéhoto právneho úkonu bola v konaní preukázaná, takéto zistenie nemohlo mať vplyv na výsledok konečného rozhodnutia. Je potrebné vychádzať z toho, že v zmysle § 132 ods. 1 CSP bolo predmetom konania na základe jeho vymedzenia žalobkyňou v podanej žalobe, nárok na vrátenie poskytnutej pôžičky, a to na základe ňou tvrdených skutkových okolností, že sa v konaní domáha vrátenia dlhu z titulu poskytnutia peňažných súm žalovanému dňa 13.9.2018 a 29.9.2018 (dvakrát 5.000 €) a dňa 8.10.2018 (1.000 €). Predmetom konania teda nebolo vrátenie sumy 2.100 € na základe tvrdenia žalobkyne v priebehu konania o poskytnutí ďalšej sumy (pôžičky) vo výške 2.100 € zo dňa 24.10.2018. Znamená to, že súd prvej inštancie rozhodoval o sume 2.100 € ultra petitum, keďže takýto nárok na základe podanej žaloby, prípadne na základe zmeny žaloby (jej rozšírenia), v konaní žalobkyňou uplatnený nebol. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 4.000 € s príslušenstvom, t.j. v rozsahu, v ktorom splnenie dlhu na základe uzatvorenej (a v konaní uplatnenej) zmluvy o pôžičke so žalobkyňou, žalovaný v konaní nepreukázal.

13. O trovách (prvostupňového a odvolacieho) konania, odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP a podľa pomeru úspechu strán v spore - úspech žalobkyne predstavuje 40%, úspech žalovaného v rozsahu 60% - priznal žalovanému nárok na náhradu trov v rozsahu čistého úspechu, t.j. v rozsahu 20%. O trovách prvostupňového a odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

14. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)